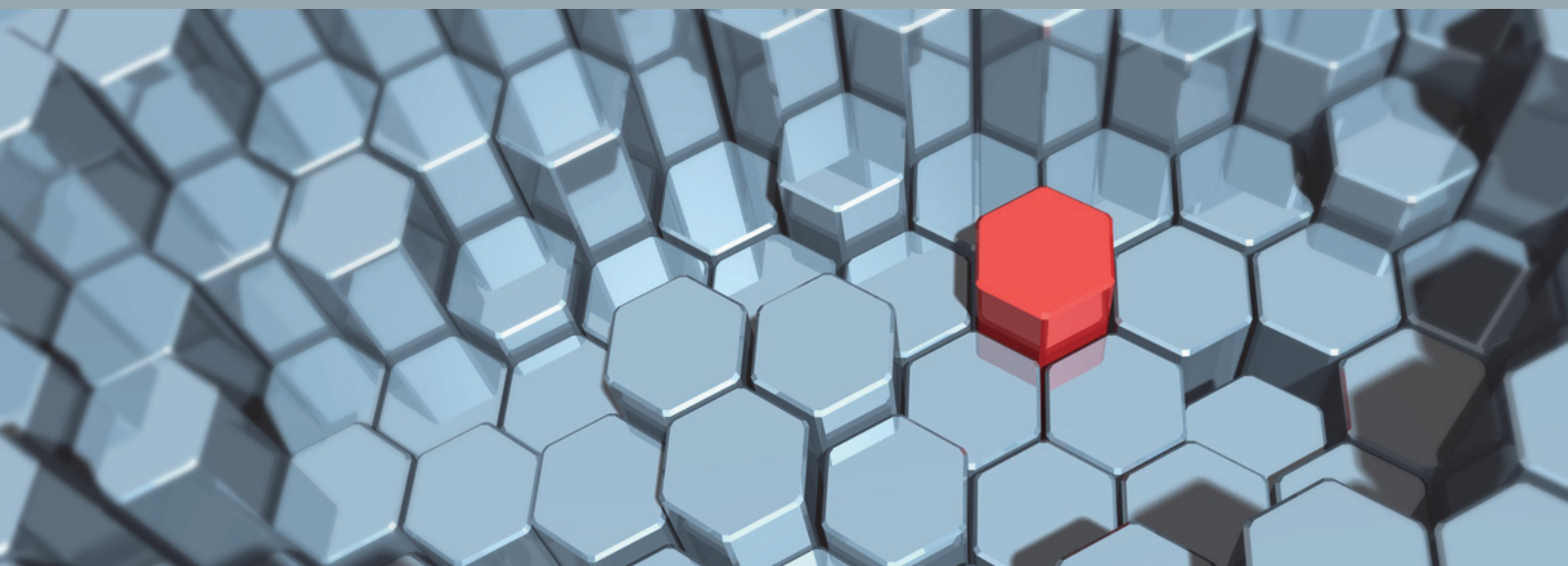

Noord-Beveland, koopstromenonderzoek sector dagelijkse artikelen

Gemeente Noord-Beveland

Noord-Beveland, koopstromenonderzoek sector dagelijkse artikelen

Gemeente Noord-Beveland

Rapportnummer: 203X01439.092290_1

Datum: 04 mei 2017

Contactpersoon opdrachtgever: mevrouw J. Janssen-Daalen

Projectteam BRO: Aiko Mein i.s.m. Markteffect Eindhoven

Trefwoorden: -

Bron foto kافت: BRO

Beknopte inhoud: Weergave van de resultaten van een in april 2017 gehouden telefonische enquête naar het koopgedrag (koopkrachtbinding en –afvloeiing en frequentie bezoek discounters) van de inwoners van Noord-Beveland ten aanzien van de dagelijkse artikelensector

BRO
Hoofdvestiging
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	2
---------------------	----------

2. RESULTATEN KOOPSTROMENONDERZOEK	3
2.1 Koopkrachtbinding en -afvloeiing	3
2.2 Koopstromen naar kenmerken van de respondenten	5
2.3 Bezoekfrequentie discounters	6
2.4 Aandeel boodschappenbestedingen bij discounters	7

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Vragenlijst
- Bijlage 2: Steekproefverdeling
- Bijlage 3: Bezoekfrequentie discounters

1. INLEIDING

Achtergrond

In de kern Kamperland, gemeente Noord-Beveland, speelt een initiatief voor de vestiging van een discount-supermarkt op een locatie langs de N255, aansluitend aan het bedrijventerrein en schuin tegenover de Albert Heijn supermarkt en aanpalende winkels. BRO is gevraagd aan te geven wat de kenmerken van de verschillende discount-formules zijn, in hoeverre er distributieve ruimte voor dit initiatief is en wat de effecten zijn van de vestiging van een discount-supermarkt op de beoogde locatie op de consumentenverzorging, de detailhandelsstructuur en de leegstand in Noord-Beveland.

Door BRO is een concept-rapport opgesteld en de resultaten zijn besproken met de verschillende betrokken partijen, zoals supermarktondernemers en de ondernemersvereniging (GON). Vanuit deze partijen is naar voren gebracht dat een nader onderzoek naar de koopstromen zeer gewenst is omdat op dit punt diverse aannames zijn gedaan bij gebrek aan recent, concreet onderzoeksmateriaal. De gemeente Noord-Beveland heeft daarop BRO gevraagd een koopstromenonderzoek voor de dagelijkse artikelsector uit te voeren. De resultaten hiervan zijn opgenomen in onderhavige rapportage.

Opzet onderzoek

In de tweede helft van april 2017 zijn 390 telefonische interviews afgenomen in Noord-Beveland onder inwoners van 18 jaar of ouder. Uitgangspunt hierbij was een evenredige spreiding van de respondenten naar inwonertal van de verschillende woonkernen in de gemeente en naar leeftijdsgroep, waardoor de steekproef representatief is. De gehanteerde vragenlijst en de steekproefverdeling zijn opgenomen in de bijlagen.

Bij de aangegeven steekproefomvang en representativiteit kan met 95% zekerheid gesteld worden dat de uitkomsten generaliseerbaar zijn naar de gehele populatie. Het betrouwbaarheidsinterval bedraagt bij de meest ongunstige uitkomst (= 50%) 5%. Dit betekent dat bij een uitkomst van het onderzoek van 50%, dit in werkelijkheid tussen 45% en 55% ligt.

De enquête is uitgevoerd door marktonderzoeksbureau Markteffect uit Eindhoven, de vragenlijst en de antwoordcategorieën zijn opgesteld door BRO.

2. RESULTATEN KOOPSTROMENONDERZOEK

2.1 Koopkrachtbinding en -afvloeiing

Centraal in het onderzoek staat het verkrijgen van inzicht in de koopkrachtbinding van de inwoners van Noord-Beveland aan de dagelijkse artikelenwinkels in de eigen gemeente en de koopkrachtafvloeiing naar aankoopplaatsen buiten de eigen gemeente. Het gaat hierbij om het aandeel van de koopkracht van de inwoners van Noord-Beveland dat in de verschillende onderscheiden aankoopplaatsen wordt besteed. Om dit te bepalen is in het onderzoek gevraagd in welke aankoopplaatsen het betreffende huishouden “meestal”, “soms” of “ook wel” de dagelijkse boodschappen doet. Door weging van de uitkomsten ontstaat het volgende beeld van de koopkrachtbinding en -afvloeiing. De percentages zijn afgerond in navolgende tabel (en de andere tabellen) zijn afgerond op hele getallen, waardoor het totaal soms niet op precies 100% uit komt.

Tabel 2.1: Koopstromen naar kern (%)

Aankoopplaats	Woonplaats						Totaal inw. Noord-Beveland
	Kamperland	Kortgene	Colijnsplaat	Wissenerke	Geersdijk	Kats	
Het winkelaanbod in Kamperland	55%	9%	5%	36%	26%	13%	26%
Het winkelaanbod in Kortgene	0%	42%	1%	0%	18%	11%	13%
Het winkelaanbod in Colijnsplaat	1%	0%	31%	0%	0%	10%	7%
Het winkelaanbod in Wissenerke	1%	1%	0%	28%	7%	0%	5%
Het overige winkelaanbod Noord-Beveland	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Subtotaal Noord-Beveland	57%	52%	37%	64%	51%	34%	51%
Aldi en/of Lidl in Goes	16%	13%	17%	12%	17%	25%	16%
Agrimarkt in Goes	6%	7%	13%	3%	7%	27%	9%
Dirk in Goes	2%	6%	4%	1%	8%	0%	3%
Overig winkelaanbod in Goes	7%	13%	18%	10%	13%	8%	12%
Subtotaal Goes	31%	39%	52%	26%	45%	60%	40%
Aldi in Kapelle	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%
Aldi en/of Lidl in Middelburg	2%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
Overig winkelaanbod in Middelburg	1%	0%	0%	1%	0%	0%	0%
Aldi/Lidl in Zierikzee	0%	1%	2%	1%	0%	1%	1%
Overig winkelaanbod in Zierikzee	0%	0%	2%	1%	0%	1%	1%
Winkelaanbod elders op Schouwen-Duiveland	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Winkelaanbod elders op Walcheren	3%	0%	1%	0%	0%	0%	1%
Winkelaanbod elders op Zuid-Beveland	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%
Elders	6%	7%	5%	4%	3%	3%	5%
Totaal	100%	99%	99%	101%	99%	101%	100%

Koopkrachtbinding

Uit het onderzoek blijkt dat er een zeer grote afvloeiing van koopkracht aan dagelijkse artikelen naar elders plaats vindt. Slechts ca. 51% van de koopkracht blijft op het eiland. Dit is erg weinig gezien de omvang van en variatie in het aanwezige aanbod en de relatief grote afstand tot alternatieve aankoopplaatsen.

De koopkrachtbinding aan het Noord-Bevelandse aanbod is het hoogst in de westelijke kernen Kamperland (57%) en Wissenkerke (64%) en het laagst in oostelijke kernen Colijnsplaat (37%) en Kats (34%). Kortgene en Geersdijk zitten daar met ca. 52% tussen in.

Het winkelaanbod in Kamperland bindt relatief veel koopkracht in de eigen kern (55%) en vanuit de nabijgelegen kernen Wissenkerke (36%) en Geersdijk (26%), maar relatief weinig uit de verder weggelegen kernen Kortgene (9%), Kats (13%) en Colijnsplaat (5%). Het winkelcentrum van Kamperland, met de enige verhoudingsgewijs grootschalige supermarkt, heeft momenteel dus, anders dan eerder door BRO werd verwacht, maar een beperkte functie voor de inwoners van het oostelijke deel van het eiland.

Het aanbod in Kortgene behaalt met 42% een hoge lokale koopkrachtbinding en ook de winkels in Colijnsplaat en Wissenkerke scoren met ca. 30% goed. De winkels in beide laatstgenoemde plaatsen trekken maar in beperkte mate koopkracht uit de andere Noord-Bevelandse kernen, maar de winkels in Kortgene trekken wel koopkracht uit Geersdijk en zelfs uit Kats.

Koopkrachtafvloeiing

Bijna 40% van de koopkracht gaat naar de supermarkten en andere winkels in Goes. De inwoners van Noord-Beveland zijn slechts in zeer beperkte mate op het dagelijkse artikelenaanbod in andere omringende grotere plaatsen zoals Zierikzee of Middelburg georiënteerd.

Koopkrachtafvloeiing naar discount- en prijsvriendelijke supermarkten

Van de Noord-Bevelandse koopkracht wordt ca. 18% besteed bij Aldi's en/of Lidl's buiten het eiland, waarvan ca. 16% in Goes en 2% elders. Daarnaast vloeit er ook nog eens 12% naar de prijsvriendelijke supermarkten Dirk en Agrimarkt in Goes. Er is daarmee, ondanks de afstanden, sprake van een zeer aanzienlijke afvloeiing naar discounters en andere prijsvriendelijke supermarkten buiten Noord-Beveland.

2.2 Koopstromen naar kenmerken van de respondenten

Koopstromen naar leeftijd

Uit navolgende tabel komt naar voren dat de jongste huishoudens het minst op het aanbod in Noord-Beveland gericht zijn en het meest op Goes. De oudste huishoudens zijn het meest op Noord-Beveland gericht en het minst op Goes. Tevens blijkt dat de jongste groep het meest besteedt bij discountaanbod, en de ouderen het minst. De verschillen tussen de middengroepen zijn gering.

Tabel 2.2: Koopstromen naar leeftijd (%)

Aankoopplaats	Leeftijdsklasse						Totaal inw. Noord-Beveland
	t/m 25 jaar	26 t/m 35 jaar	36 t/m 45 jaar	46 t/m 55 jaar	56 t/m 65 jaar	65 +	
Het winkelaanbod in Kamperland	23%	26%	31%	22%	24%	27%	26%
Het winkelaanbod in Kortgene	3%	9%	13%	16%	10%	15%	13%
Het winkelaanbod in Colijnsplaat	0%	6%	5%	8%	7%	9%	7%
Het winkelaanbod in Wissenkerke	2%	2%	3%	5%	3%	10%	5%
Het overige winkelaanbod Noord-Beveland	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Subtotaal Noord-Beveland	28%	43%	52%	51%	44%	61%	51%
Aldi en/of Lidl in Goes	30%	18%	15%	14%	18%	12%	16%
Agrimarkt in Goes	5%	6%	15%	10%	10%	6%	9%
Dirk in Goes	15%	1%	3%	3%	3%	3%	3%
Overig winkelaanbod in Goes	12%	26%	8%	12%	12%	8%	12%
Subtotaal Goes	62%	51%	41%	39%	43%	29%	40%
Aldi in Kapelle	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Aldi en/of Lidl in Middelburg	0%	0%	1%	1%	1%	0%	1%
Overig winkelaanbod in Middelburg	2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Aldi/Lidl in Zierikzee	0%	0%	0%	2%	2%	1%	1%
Overig winkelaanbod in Zierikzee	2%	0%	0%	0%	1%	1%	1%
Winkelaanbod elders op Schouwen-Duiveland	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Winkelaanbod elders op Walcheren	0%	0%	1%	0%	2%	1%	1%
Winkelaanbod elders op Zuid-Beveland	0%	0%	2%	1%	0%	0%	0%
Elders	4%	5%	4%	5%	6%	7%	5%
Totaal	101%	99%	101%	99%	99%	100%	101%

Koopstromen naar gezinssituatie

De gezinnen met kinderen zijn voor het boodschappen doen iets meer op Goes georiënteerd dan de tweepersoons huishoudens en alleenstaanden en iets minder op het aanbod in de eigen gemeente. De verschillen tussen de soorten huishoudens in gerichtheid op het pure discountaanbod (Aldi/Lidl) zijn heel gering.

Tabel 2.3: Koopstromen naar huishoudenssamenstelling (%)

Aankoopplaats	Samenstelling huishouden		Alleenstaand	Totaal inw. Noord-Beveland
	Gezin met kinderen	Gezin zonder kinderen		
Het winkelaanbod in Kamperland	28%	26%	24%	26%
Het winkelaanbod in Kortgene	12%	12%	14%	13%
Het winkelaanbod in Colijnsplaat	5%	7%	10%	7%
Het winkelaanbod in Wissenkerke	3%	7%	8%	5%
Het overige winkelaanbod Noord-Beveland	0%	0%	0%	0%
Subtotaal Noord-Beveland	48%	52%	56%	51%
Aldi en/of Lidl in Goes	17%	15%	14%	16%
Agrimarkt in Goes	11%	9%	5%	9%
Dirk in Goes	2%	3%	3%	3%
Overig winkelaanbod in Goes	15%	10%	10%	12%
Subtotaal Goes	45%	37%	32%	40%
Aldi in Kapelle	0%	0%	1%	0%
Aldi en/of Lidl in Middelburg	0%	1%	0%	1%
Overig winkelaanbod in Middelburg	0%	0%	1%	0%
Aldi/Lidl in Zierikzee	1%	1%	1%	1%
Overig winkelaanbod in Zierikzee	0%	1%	2%	1%
Winkelaanbod elders op Schouwen-Duiveland	0%	0%	0%	0%
Winkelaanbod elders op Walcheren	0%	1%	1%	1%
Winkelaanbod elders op Zuid-Beveland	1%	0%	1%	0%
Elders	5%	6%	5%	5%
Totaal	100%	99%	100%	100%

2.3 Bezoekfrequentie discounters

In de bijlagen is een drietal tabellen opgenomen met daarin de antwoorden op de vraag “Hoe vaak bezoekt u doorgaans een Aldi en/of Lidl supermarkt?”, uitgesplitst naar woonkern, leeftijdsklasse en huishoudenssamenstelling. Uit de antwoorden blijkt dat de inwoners van Noord-Beveland zeer frequente bezoeker van discounters zijn, want circa 25% van de respondenten zegt 1x per week of vaker een Aldi en/of Lidl te bezoeken en nog eens 25% doet dat 1 a 2x per maand. Ongeveer 46% gaat zelden of nooit naar een discounter.

De inwoners van Colijnsplaat, Kats en Geersdijk zijn de meest frequente bezoekers (ca. 60% minimaal 1x per maand), die van Wissenkerke het minst frequent (36%). Kamperland en Kortgene liggen daar met ca. 50% tussen in.

Met name de midden leeftijdsgroepen (36-65 jaar) bezoeken het vaakst discounters: ca. 55% gaat 1 x per maand of vaker. Voor gezinnen met kinderen ligt dit percentage op 52%, voor gezinnen zonder kinderen op 48% en voor alleenstaanden op 44%.

2.4 Aandeel boodschappenbestedingen bij discounters

De respondenten geven aan dat zij gemiddeld ongeveer 32% van hun bestedingen aan boodschappen doen bij de discountsupermarkten Aldi en/of Lidl. Dat is meer dan uit de koopstroommeting naar voren gekomen is. Dit cijfer geeft aan dat discounters in de beeldvorming van de Noord-Bevelandse consument belangrijke aankoopkanalen zijn waar men momenteel veel koopt.

Tussen de inwoners van de grotere kernen is weinig verschil gemeten: het percentage ligt hier rond het totale gemiddelde van 32%. In Kats ligt het aandeel hoger en in Geersdijk lager, maar het kleine aantal respondenten kan hier op van invloed zijn.

Tabel 2.4: Aandeel boodschappenbestedingen bij discounters naar woonplaats

Woonkern	Aandeel	Aantal respondenten
Kamperland	32%	67
Kats	42%	20
Colijnsplaat	37%	60
Geersdijk	20%	15
Kortgene	29%	66
Wissenkerke	30%	39
Totaal	32%	267

Tussen de verschillende leeftijdsgroepen zijn de verschillen tamelijk beperkt, en dat geldt ook voor de verschillende huishoudensvormen.

Tabel 2.5: Aandeel boodschappenbestedingen bij discounters naar leeftijdsklasse

Leeftijdsklasse	Aandeel	Aantal respondenten
t/m 25 jaar	32%	20
26 t/m 35 jaar	37%	22
36 t/m 45 jaar	25%	42
46 t/m 55 jaar	33%	58
56 t/m 65 jaar	41%	50
65+	28%	76
Totaal	32%	268

Tabel 2.6: Aandeel boodschappenbestedingen bij discounters naar woonplaats

Huishoudenssamenstelling	Aandeel	Aantal respondenten
Alleenstaand	26%	54
Gezin zonder kinderen	35%	109
Gezin met kinderen	32%	101
Totaal	32%	263

Er is een duidelijk verband tussen de bezoekfrequentie aan een discounter en het aandeel van de boodschappenbestedingen dat men daar zegt te doen. De zeer frequente bezoekers geven gemiddeld aan meer dan de helft van hun bestedingen daar te doen, terwijl de mensen die slechts af en toe een discounter bezoeken, hier minder dan 10% van hun bestedingen aan boodschappen doen.

Tabel 2.7: Aandeel boodschappenbestedingen bij discounters naar bezoekfrequentie discounters

Bezoekfrequentie	Aandeel	Aantal respondenten
1x per week of vaker	53%	94
1 tot 2x per maand	30%	101
1 tot 2x per kwartaal	9%	15
Heel soms	7%	58
Totaal	32%	268

BIJLAGEN

Bijlage 1: Vragenlijst

BRO Telefonisch Consumentenonderzoek Noord-Beverland											
In opdracht van de gemeente Noord-Beverland wordt een onderzoek uitgevoerd naar het koopgedrag ten aanzien van het doen van boodschappen van de inwoners van Noord-Beverland. Wij willen u graag een aantal vragen voorleggen. Uw gegevens blijven uiteraard strikt anoniem en de enquête duurt slechts enkele minuten. Contactpersoon: Janet Janssen-Daalen (ma t/m vr) 14 0113	tel resp IC PC										
01 A Waar besteden U en de andere leden van uw huishouden het [meest, ook wel, soms] de boodschappen? (aankopen bij supermarkten, verszaken en drogisterijen) <i>LET OP: doorvragen naar specifieke aankoopplaats (discount supermarkten) In aankoopplaatslijst zijn de discounters in de omgeving benoemd.</i> B Controlevraag weging: vraag iedere respondent wat hij/zij verstaat onder meestal, ook wel, soms, in percentages optellend tot 100%.	meest ook wel soms										
03 Welk deel van uw bestedingen aan boodschappen besteedt u doorgaans bij de winkels in uw eigen dorp (of als er geen dagelijkse artikelen winkels in uw eigen dorp aanwezig zijn in het meest nabij gelegen dorp)? 02 Hoe vaak bezoekt u doorgaans een Aldi en/of Lidl-supermarkt? A 1x per week of vaker B 1 tot 2x per maand C 1 tot 2x per kwartaal D Heel soms E Nooit (ga verder naar vraag 99A) 04 Welk deel van uw bestedingen aan boodschappen besteedt u doorgaans bij de discountsupermarkten Aldi en/of Lidl?											
99 A Tot welke leeftijdsklasse behoort U ? <table border="0"> <tr> <td> 1 t/m 25 jaar</td> <td> 4 46 t/m 55 jaar</td> </tr> <tr> <td> 2 26 t/m 35 jaar</td> <td> 5 56 t/m 65 jaar</td> </tr> <tr> <td> 3 36 t/m 45 jaar</td> <td> 6 65 +</td> </tr> </table> B Hoe is uw huishouden samengesteld? <table border="0"> <tr> <td> 1 Alleenstaand</td> </tr> <tr> <td> 3 Gezin met kinderen</td> </tr> <tr> <td> 6 Gezin zonder kinderen</td> </tr> <tr> <td> 9 Anders, namelijk....</td> </tr> </table>	1 t/m 25 jaar	4 46 t/m 55 jaar	2 26 t/m 35 jaar	5 56 t/m 65 jaar	3 36 t/m 45 jaar	6 65 +	1 Alleenstaand	3 Gezin met kinderen	6 Gezin zonder kinderen	9 Anders, namelijk....	
1 t/m 25 jaar	4 46 t/m 55 jaar										
2 26 t/m 35 jaar	5 56 t/m 65 jaar										
3 36 t/m 45 jaar	6 65 +										
1 Alleenstaand											
3 Gezin met kinderen											
6 Gezin zonder kinderen											
9 Anders, namelijk....											
Dit was de laatste vraag Bedankt voor uw medewerking											

Bijlage 2: Steekproefverdeling

Tabel B2.1 : In welke kern bent u woonachtig?

	Aantal	Percentage
Kamperland (2.055 inw.)	102	26
Kats (440 inw.)	27	7
Colijnsplaat (1.590 inw.)	80	20
Geersdijk (345 inw.)	19	5
Kortgene (1.840 inw.)	97	25
Wissenkerke (1.140 inw.)	64	16
Geen van bovenstaande	2	0
Totaal (7.410 inw.)	390	100

Tabel B2.2 : Tot welke leeftijdsklasse behoort u?

	Aantal	Percentage
t/m 25 jaar	24	6
26 t/m 35 jaar	44	11
36 t/m 45 jaar	54	14
46 t/m 55 jaar	79	20
56 t/m 65 jaar	71	18
65 +	118	30
Totaal	390	100

Tabel B2.3 : Hoe is uw huishouden samengesteld?

	Aantal	Percentage
Alleenstaand	87	22
Gezin met kinderen	140	36
Gezin zonder kinderen	156	40
Anders	6	2
Totaal	390	100

[illegible]

Kruistabel B3.3: Bezoek discountsupermarkt naar huishoudenstype

			Hoe is uw huishouden samengesteld?				Totaal
			Alleenstaand	Gezin met kinderen	Gezin zonder kinderen	Anders	
Hoe vaak bezoekt u doorgaans een Aldi en/of Lidl-supermarkt?	1x per week of vaker	Count	19	35	36	5	95
		% within Hoe is uw huishouden samengesteld?	22%	25%	23%	83%	24%
	1 tot 2x per maand	Count	19	37	44	0	100
		% within Hoe is uw huishouden samengesteld?	22%	27%	28%	0%	26%
	1 tot 2x per kwartaal	Count	3	7	5	0	15
		% within Hoe is uw huishouden samengesteld?	3%	5%	3%	0%	4%
	Heel soms	Count	13	21	26	0	60
		% within Hoe is uw huishouden samengesteld?	15%	15%	17%	0%	15%
	Nooit	Count	32	39	46	1	118
		% within Hoe is uw huishouden samengesteld?	37%	28%	29%	17%	30%
Totaal		Count	86%	139%	157%	60%	38%
		% within Hoe is uw huishouden samengesteld?	100%	100%	100%	100%	100%

